

Heb erbarmen Heer, heb erbarmen

Droeve avonturen in de Geestelijke Gezondheidszorg

Heb erbarmen Heer, heb erbarmen

Droeve avonturen in de Geestelijke Gezondheidszorg

Prof. dr. Kees Hoogduin

© 2015 Prof. dr. Kees Hoogduin, p/a CCD Uitgevers, Arnhem

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m van de Auteurswet 1912 jo. besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (Postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912. Voor het overnemen van een gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission from the publisher.

Vormgeving omslag: Eelko van Iersel | www.eelkovaniersel.nl

Foto omslag: Piet Hoogduin, Katwijk 1930

Vormgeving binnenwerk: Nico Buitendijk | www.imagerealize.com

ISBN 978 94 92096 01 2

NUR 895

www.curecare.nl/ccduitgevers

Inhoud

Ten geleide	7
Deel 1 “En waar de onderkaak orakelt”	9
1 Over het bijten van Luis Suárez	11
2 Dokter Völgyesi trekt tanden en kiezen op het toneel	17
3 De ene verlamming is de andere niet	23
4 Met twee benen in het gips de bouw in	27
5 De onderbuik van de huisarts als diagnostisch instrument	33
Deel 2 “De binnenkomst in ganzenpas”	39
6 De tragiek van de psychoanalyse	41
7 Het neuspeutersyndroom wordt een psychiatrische stoornis	49
8 Narcisme en het on vervuld verlangen	53
9 Fantaseren, ziekelijk liegen en oplichten	59
10 Over oorlogshandelingen op het werk	67
Deel 3 “Lekker galmen in de badkamer”	73
11 Het drama van professor Jan Bastiaans	75
12 Met handen en voeten aan het werk: professor Beck in de bocht	83
13 Professor Sigmund Freud en de symbolische betekenis van damesondergoed	87
14 Dokter Van Renterghem geneest patiënten met het syndroom van Gilles de la Tourette	93

Deel 4 “Wie niet vlucht raakt ingedut”	97
15 Probleemloos vreemdgaan dankzij onderzoek bij de overspelige rietgors	99
16 Over het hypnotiseren van de wandelende tak en andere diersoorten	103
17 Honden en paarden als psychotherapeut	109
18 Over moord en zelfmoord bij ezels	115
19 Paarden met een persoonlijkheidsstoornis	119
Deel 5 “Angstig strompelend in het middaguur”	123
20 Niet kunnen praten, maakt psychotherapie er niet eenvoudiger op	125
21 Paardengalop bij de behandeling van het onvermogen om klaar te komen	129
22 Wonderbaarlijke genezingen	133
23 Het veranderen van de context als geneesmiddel	139
24 De charismatische therapeut	145
25 Richtlijn voor het verwerven van een levenslange arbeids- ongeschiktheidsuitkering	151
Deel 6 “Ik voel mij van binnen bederven”	157
26 De geestelijke gezondheidszorg houdt niet van kwaliteit en al helemaal niet van pottenkijkers	159
Verantwoording	171
Over de auteur	173

Ten geleide

Werken in de geestelijke gezondheidszorg betekent de dagen vullen met het aanhoren van ellende en verdriet van anderen en ploeteren om het leven van patiënten wat dragelijker te maken.

Dit boekje handelt over die wonderlijke geestelijke gezondheidszorg en haar professionals, over inventieve behandelstrategieën én over kwakzalverij.

Bijzondere aandacht wordt besteed aan eigenaardige en exotische aspecten van psychiatrische stoornissen. Zo wordt het bijten van Luis Suárez geanalyseerd, maar ook worden niet werkzame psychotherapieën venijnig gefileerd.

Soms kan dit boek wel eens de indruk wekken dat het om een zelfhulpboek gaat – zoals bij de bespreking van de richtlijnen voor probleemloos vreemdgaan, dankzij onderzoek bij de overspelige rietgors – dat is echter niet de bedoeling.

Het geheel is geschreven vanuit het perspectief van de patiënt. De psychiatrische patiënt heeft recht op een optimale behandeling. Als therapeuten daar anders over denken en nog erger: daar anders naar handelen, wordt de roede niet gespaard.

De dichter-journalist Henk Spaan had in zijn sportprogramma op de radio eind vorige eeuw een column waarin hij in zijn ogen niet deugende sporters of bobo's uit de sportwereld geheel afbrandde. Hij eindigende die column stevast door plotseling hard in de microfoon te schreeuwen: "Vuilnisman, kunt u deze zak ook meenemen?"

Ik moet bekennen dat ik tijdens het schrijven van menig hoofdstuk ook de neiging had de vuilnisman op te roepen.

Al met al is het toch een vrolijk boekje geworden dat helpt de zwaarwichtigheid van de geestelijke gezondheidszorg wat te relativeren.

Kees Hoogduin